

250129 Sfeerverslag themasessie AB Toekomstvisie HHNK 2050+

20:15 – 21:45 uur, Waterlandzaal Heerhugowaard

Aftrap

De themasessie Toekomstvisie 2050+ startte rond 20:15 uur. De deelnemers werden ontvangen met cake en koffie terwijl de zaal werd omgebouwd naar een opstelling waardoor er ruimte werd gemaakt voor dynamische werkvormen.

De gespreksleider van deze avond, een programmanager van afdeling BDS, trapte af met de uitgangspunten en verwachtingen van de avond en gaf vervolgens het woord aan dijkgraaf Remco Bosma.

Remco vertelde over de reis die we samen gaan ondernemen, waarbij we de richting van het kompas gaan verkennen. En met de verrekijker ver vooruit, de lange termijn in beeld gaan brengen.

Presentatie deel I – Aanleiding, context en voor wie

Vervolgens gaf de projectleider, strateeg bij BDS, een eerste deelpresentatie over de aanleiding voor het toekomstvisietraject (relevant en toekomstbestendig blijven in een snel veranderende wereld), de context waarin we bewegen en waartoe en voor wie we dit traject willen optuigen (zie presentatieslides).

Na dit onderdeel was er gelegenheid om vragen te stellen. Er werden vragen gesteld over de juridische status van een toekomstvisie in vergelijking met een gemeentelijke omgevingsvisie (antwoord: het is geen verplichting vanuit de Omgevingswet, we doen dit op eigen initiatief. Daarnaast moet de toekomstvisie een bredere blik bieden dan de

fysieke ruimte).

Er werden nog enkele opmerkingen geplaatst over het mandaat van HHNK wat betreft opgaven op nationale schaal maar dat het zeker goed is om de eigen positie te bepalen t.o.v. grote opgaven, mede omdat we hierin vaak samenwerken met veel andere partijen.

Langs de lijn I

Na de vragenronde werden de aanwezigen uitgenodigd voor een eerste vingeroefening. Doel was om een eerste gevoel te krijgen bij de wensen van de algemeen bestuursleden bij de aanpak van het toekomstvisietraject. Goed om te vermelden dat er nog niet is gekomen, er is een eerste gesprek op gang gebracht middels stellingen en vragen.

Bestuurders werden uitgenodigd om zich in de zaal op te stellen langs een denkbeeldige lijn afhankelijk van waar ze zich positioneerden op de stelling op basis van een eerste gevoel. Vervolgens begeleidde de gespreksleider een korte discussie door mensen toelichting te vragen op hun gekozen plek en op elkaar te laten reageren.

Stelling 1:

De toekomstvisie moet concrete keuzes bevatten

versus

De toekomstvisie dient als 'stip aan de horizon'

Vrijwel iedereen sprak een eerste voorkeur uit voor 'stip aan de horizon'. Er wordt gevraagd naar de overwegingen. De volgende dingen werden, onder andere, benoemd:

- 2050 is ver weg, is moeilijk om concreet te maken, er kan nog van alles gebeuren;
- Concreet klinkt als SMART maken. Dat hoeft niet bij een visie, dat is juist een stip op de horizon. Daarna pas de stapjes er naartoe wél concreet maken;
- Een stip op de horizon is wel concreet, daarbij zijn ook al keuzes te maken, maar je kan de weg nog niet concreet maken. Hoe we er komen bepaal je onderweg, stap voor stap, zo blijf je flexibel;
- Een toekomstvisie is nooit 'af', de stip blijft in beweging, hij verschuift gaande-

weg.

Voor de andere kant van de stelling werden de volgende overwegingen aangedragen:

- Als het (te) abstract blijft dan belandt het in een la;
- Er zijn van veel opgaven en ontwikkelingen al rapporten met scenario's en adviezen, daar zitten al concrete keuzes in die wij moeten gaan maken;

Stelling 2:

De toekomst vraagt om grote veranderingen
versus
We kunnen prima door op de huidige weg

Een meerderheid staat bij 'grote veranderingen' en ook een groot deel staat in het midden tussen beide kanten.

Overwegingen middenveld en 'door op huidige weg':

- Waarschijnlijk wel grote veranderingen, maar dat is onzeker. Ga eerst eens doen waar je goed en sterk in bent. En tackel dan de veranderingen gaande-weg;
- Als je aan de kant van grote verandering gaat staan dat zou betekenen dat we nog niks doen aan toekomstontwikkeling, we zijn als organisatie al goed bezig en dat blijft ook zo in de toekomst.

Overwegingen 'toekomst vraagt om grote veranderingen':

De opgaven vragen grote veranderingen van HHNK. We weten nog niet welke, maar kijk bijvoorbeeld naar ontwikkelingen deze week rond AI (DeepSeek), die hebben een enorme impact.

Op beide stellingen raakte de groep constructief met elkaar in gesprek en sprak er enthousiasme uit de reacties.

Presentatie deel II – Gefaseerde procesaanpak

Hierna gaf de projectleider het tweede deel van de presentatie over de aanpak in vier fases van dit traject en hoe de tijdlijnen van het traject eruit kunnen zien (*zie presentatieslides*).

Na dit onderdeel was er gelegenheid om vragen te stellen. Er werd gevraagd of de methode van scenarioverkenning kan worden toegepast (antwoord: ja, het idee is om scenarioverkenning als bouwsteen mee te nemen in dit proces).

Langs de lijn II

Na deze vragenronde was het weer tijd om van de stoel af te gaan en plek in te nemen 'langs de lijn'. De groep kreeg dit keer een vraag en twee stellingen voorgelegd, waarbij de bestuursleden zich opnieuw in de zaal konden opstellen bij waar hun eerste gevoel/indruk naar uitging.

Vraag 1:

De meningen over deze vraag zijn verdeeld, ongeveer 50/50.

Overwegingen voor 'onbelangrijk om af te ronden voor de verkiezingen':

- "Beter goed dan snel", tijd is niet leidend;
- Niet belangrijk om dan (voor de waterschapsverkiezingen maart 2027) al af te hebben, wel goed om al een eind op weg zijn. Dan kan je richting meenemen in de politiek van verkiezingen, dat mensen wat te kiezen hebben.

Toekomstvisietraject afronden vóór de waterschapsverkiezingen?

Onbelangrijk ← of → Belangrijk?

Overwegingen 'belangrijk afronden voor de verkiezingen':

- Wel de visie hebben, eventueel kan de besluitvorming (implementatie?) kan na de verkiezingen;
- Er wordt door de organisatie en bestuur veel tijd en energie in gestoken. Risico bestaat dat het visietraject na verkiezingen niet tot iets leidt. Daarom moet het wel wat opleveren voorafgaand aan verkiezingen;
- Het liefst zo snel mogelijk. Neem voor de vier fases elk een maand de tijd;
- Over 2 jaar is de helft van het huidige bestuur weer weg. Daarom kan je beter samen afronden.

Stelling 3:

De meeste mensen staan in het midden (niet veel, niet weinig) en een deel staat bij weinig. Overwegingen voor 'weinig stakeholders':

- We moeten onderzoeken wat we zelf willen, niet te veel ons oor laten hangen naar stakeholders. Het gaat om wat wij willen.

Veel stakeholders betrekken
versus
Weinig stakeholders betrekken

- Je kan niet iedereen raadplegen. Bijvoorbeeld niet alle bewoners maar wel een vertegenwoordiging van hen.

Over-
wegingen voor veel stakeholders:

- We zijn een overheid, stakeholders hebben letterlijk belang bij waterschap, het zou vreemd zijn om die niet mee te nemen.

Stelling 4:

Hier maak ik graag extra tijd voor vrij
versus
Het moet passen binnen de reguliere bestuurs-

De uitkomst is verdeeld, iets meer mensen voor extra tijd.

Overwegingen voor extra tijd voor nemen:

- We hebben nu elke woensdag een thema-avond. Stel dat gaat door, en de helft gaat hierover, dat zou kunnen;
- Als het moet passen binnen huidige bestuursagenda dan mag het niet ten koste gaan van andere themasessies;
- We kunnen ook excursies plannen op zaterdag;
- Veel huidige themasessies zijn passief, bij dit traject wordt meer van ons verwacht, niet alleen leeswerk. Dat kost tijd en is oké.

Overwegingen voor geen extra tijd buiten de huidige bestuursagenda:

- Twee avonden per week wordt te veel;
- Je moet het compact houden en concreet. Niet heel lang alleen maar erover praten. Weinig tijd dat dwingt je om een compact proces te houden;

- Misschien kan het in werkgroepen, net als de recente Klankbordgroep P&C, dan hoef je niet overal bij te zijn, kan je het werk efficiënt verdelen.

Vervolg

Na opnieuw een constructieve dialoog neemt de projectleider de groep nog eenmaal mee terug naar de presentatie. De groep wordt meegenomen in de vervolgstappen rond de besluitvorming (CHI-voorstel met procesaanpak in de planning voor CHI-vergadering van 19 maart a.s.).

Aanvullend wordt de groep uitgenodigd om wensen voor het toekomstvisietraject op te schrijven en aan het 'toekomstbord HHNK 2050+' te hangen. De aanbevelingen worden door de projectgroep opgehaald en meegenomen voor het vervolg. Enkele 'rode draden' die in de oogst opvielen:

- Werken aan een breed gedragen proces waarin goed samenwerken centraal staat
- Kijken naar wat er nodig is om op de lange termijn toekomstbestendig bezig te blijven
- Invulling geven aan jongeren/jongvolwassenen in het proces (stem van de toekomst)
- En vele andere wensen...

Parkeerflap

Buiten de gevoerde discussie kwam de oproep om goed na te denken in dit proces over welke expertise HHNK in huis wil houden in de toekomst. Mede gezien de ontwikkeling dat bij veel andere overheden (o.a. RWS) expertise niet langer in huis aanwezig is. Vraag je zelf af: hoeveel en welke expertise wil je in huis houden (en niet aan de markt overlaten)? Dit is op de parkeerflap genoteerd en houden we in ons achterhoofd.

Afronding

Dan is het tijd voor de afsluiting. De groep heeft duidelijk behoefte om met elkaar verder te praten hierover. Remco sluit de avond nog af met een mooie samenvatting en reflectie. Hij stelt terecht dat er vanavond eigenaarschap is getoond. Dat is nodig om het echt van jullie te maken. Om de opbrengst in jullie hart krijgen en om echt zelf de kompasnaald in te stellen. Er zat energie in de avond!

Na de themasessie namen veel aanwezigen de uitnodiging aan om met een kleine borrel nog even na te praten. Het enthousiasme en gesprek over het proces was nog duidelijk te merken. Kortom, we kijken terug op een levendige avond waarin een leuke

nadere kennismaking met het onderwerp heeft plaatsgevonden en waar verlangen naar een vervolgstap duidelijk werd gevoeld.

